

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	04 juli 2022
Agendapunt	07 Opdrachtformulering huisvesting VRU AB20220704-07
Portefeuillehouder DB	De heer Naafs
Directielid	De heer Van 't Hoog
Bijlagen	-

Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

1. de volgende bestuurlijke uitgangspunten voor de verkenning vast te stellen:
 - a. Visie op huisvesting is toekomstbestendig;
 - b. Het sociaal kapitaal en de maatschappelijke waarden van de VRU (en de gemeenten) in de lokale samenleving worden meegenomen;
 - c. Huisvesting ondersteunend aan de taakuitvoering;
 - d. Evenredige verdeling van de huisvestingslasten;
2. opdracht te geven om de huidige situatie en scenario's voor de toekomstige organisatie van de huisvesting van de VRU in kaart te brengen;
3. kennis te nemen van het vervolgproces, waarbij de verkenning ambtelijk verder wordt voorbereid en uitgevoerd.

Toelichting

Aanleiding

Op 8 november 2021 is in het Algemeen Bestuur de evaluatie repressieve huisvesting besproken. Het Algemeen Bestuur heeft daarbij enerzijds verzocht in samenwerking met de klankbordgroep gemeenten verder te werken aan quick wins en verbeteringen in de huidige situatie van de repressieve huisvesting (spoor 1), en anderzijds besloten in de aanloop naar de nieuwe beleidsplanperiode het bestuurlijke gesprek te voeren over de wenselijkheid van een onderzoek naar de verschillende scenario's om de huisvesting van de VRU te organiseren (spoor 2).

Spoor 1: Het eigenaarschap voor de uitvoering van eerste spoor ligt in gelijkwaardigheid bij de VRU en de gemeenten, waarbij de gemeenten zich laten vertegenwoordigen door een eerder ingestelde klankbordgroep. In gezamenlijkheid wordt gewerkt aan de opgave om de huidige samenwerking en resultaten te verbeteren.

Spoor 2: Het tweede spoor betrof de voorbereiding op het bestuurlijke gesprek van 20 april 2022. Tijdens de voorbereiding heeft diverse malen afstemming plaatsgevonden tussen de VRU en de gemeenten, in diverse overlegverbanden. In een eerste concept inleidende notitie is onbedoeld de indruk gewekt dat toegeschreven werd naar een onderzoek naar een mogelijke regionalisering. Deze conceptnotitie is na feedback van gemeenten teruggetrokken en anders ingekleed, zodat het open karakter van de verkenning helder was. De aangepaste versie van de inleidende notitie is voorafgaand aan de bestuurlijke sessie gedeeld.

Bestuurlijk gesprek 20 april

Gebleken is dat er uitdagingen zijn bij de gemeenten en de VRU in relatie tot de huisvesting van de brandweer. Het Algemeen Bestuur heeft met elkaar gesproken op welke wijze omgegaan kan worden met deze uitdagingen.

Tijdens het gesprek over deze uitdagingen zijn inzichten en visies op het thema met elkaar gedeeld. Er is bestuurlijk breed draagvlak voor het uitvoeren van een verkenning naar de verschillende scenario's om de huisvesting van de VRU te organiseren. Afsproken is om in afstemming met de gemeenten een opdracht voor deze verkenning te formuleren, verrijkt met een aantal bestuurlijke uitgangspunten, en voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.

Vorbereiding opdrachtformulering

De opdrachtformulering voor de verkenningsfase is de uitkomst van een zorgvuldig en constructief proces, waaraan de volgende actoren hebben bijgedragen:

- Ambtelijke vertegenwoordiging (gemeentelijke accountfunctionaris, de accounthouder crisisbeheersing en de vastgoedcontactpersoon);
- Gemeentesecretarissen mevrouw Liebrechts (plaatsvervangend coördinerend functionaris) en de heer Bonthuis;
- Bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën.

In een tweetal brede bijeenkomsten is gezamenlijk gewerkt aan het opstellen van de voorliggende bestuurlijke opdracht:

- Informatiebijeenkomst, digitaal (25 mei 2022): per gemeente zijn de betrokken functionarissen uitgenodigd (gemeentelijke accountfunctionaris, de accounthouder crisisbeheersing en de vastgoedcontactpersoon). Tijdens deze constructieve bijeenkomst zijn de bestuurlijke uitgangspunten toegelicht, zijn bespreekpunten voor de vervolgsessie opgehaald en is er consensus bereikt over het vervolgproces.
- Vervolggesprek over opdrachtverkenning, hybride (2 juni 2022): elke gemeente is gevraagd om één vertegenwoordiger af te vaardigen. In totaal hebben 22 gemeenten deelgenomen aan deze bijeenkomst. Hier zijn de bestuurlijke uitgangspunten doorgenomen en zijn verhelderende vragen gesteld en beantwoord. Dit heeft geleid tot een gedeeld beeld van de geformuleerde uitgangspunten. De toelichting op de uitgangspunten is op basis van deze bespreking aangescherpt. Vervolgens is de opdrachtformulering op hoofdlijnen aan de orde geweest en zijn de elementen van de verkenning verzameld. Dit heeft geleid tot de voorliggende opdrachtformulering.

Alle gemeenten zijn vervolgens nog via een korte schriftelijke ronde in de gelegenheid gesteld om te reageren op de concept opdrachtformulering voor de verkenningsfase.

Bestuurlijke uitgangspunten

Uitgangspunt 1: Toekomstbestendige huisvesting

Toekomstbestendigheid betekent dat de organisatie van de huisvesting past bij de eisen en wensen van het gebruik door de VRU. We houden rekening met mogelijke veranderingen in de wijze van taakuitvoering, zowel bij repressieve als ondersteunende organisatieonderdelen, maar ook relevante veranderingen bij gemeenten. Hierbij is een gezamenlijk bepaald minimaal kwaliteitsniveau noodzakelijk. Er moet een toekomstbestendige oplossing komen die helderheid creëert ten aanzien van de huisvestingsproblematiek, zoals naar voren gekomen in de evaluatie repressieve huisvesting 2021.

Uitgangspunt 2: Sociaal kapitaal / maatschappelijke waarden

Het sociaal kapitaal en de maatschappelijke waarden van de VRU (en de gemeenten) in de lokale samenleving worden meegenomen als waarden naast de bedrijfsmatige aspecten. Denk hierbij aan:

- Verankering van de VRU in de lokale samenleving via de vrijwilligers die werkzaam zijn voor de VRU.
- De waarde van het gebruik van het vastgoed ten gunste van overig maatschappelijke doelen.

Uitgangspunt 3: Huisvesting ondersteunend aan de taakuitvoering

De taakuitvoering staat centraal, zowel ten aanzien van de operationele als de ondersteunende processen. De regionale taakuitvoering vraagt om een integrale afweging ten aanzien van de middelen (o.a. personeel, materieel en huisvesting). De visie over de huisvesting gaat over de vraag hoe de huisvesting wordt georganiseerd. Uiteraard is er een relatie met het dekkingsplan, maar voor dit moment vormt het huidige dekkingsplan het uitgangspunt voor de operationele huisvestingsbehoefte van de brandweer¹.

Uitgangspunt 4: Evenredige verdeling van de huisvestingslasten

Uitgangspunt voor de toekomstige situatie is dat de huisvestingslasten evenredig worden verdeeld, aangezien (en voor zover) de huisvestingslasten betrekking hebben op de regionale taakuitvoering. Hierbij zal er aandacht moeten zijn voor de wijze waarop er met eventuele herverdeel-effecten wordt omgegaan. De huidige gemeentelijke bijdrage voor het basistakenpakket is op basis van de financiële verdeel systematiek (verdeelsleutel gemeentefonds, subcluster brandweer en rampenbestrijding). De huisvestingslasten zijn geen onderdeel van het basistakenpakket.

Opdrachtformulering

Het uiteindelijke doel is om te komen tot een gezamenlijke visie op huisvesting op basis van de hierboven genoemde

¹ In het dekkingsplan wordt vastgelegd welke brandweerposten er zijn en hoe deze worden gebruikt (vrijwilligers, dagdienst of 24-uursdienst). Eventuele wijzigingen in het dekkingsplan worden door het bestuur vastgesteld, waarbij de gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld om een reactie te geven.

uitgangspunten. De eerste stap is om de mogelijkheden te verkennen. Deze verkenning dient een breed beeld te schetsen van de huidige situatie en mogelijke scenario's voor toekomstige organisatie van de huisvesting van de VRU. Alle opties liggen hierbij op tafel. Scope van de verkenning:

Huidige situatie

De verkenning van de huidige situatie van het vastgoed brengt het huidige gebruik in beeld door VRU, gemeente(n) en overige maatschappelijke organisaties. Tevens wordt het volgende in kaart gebracht:

- Voldoen de brandweerposten aan de huidige vastgestelde normen (update van de stand van zaken van de been bijtrekken beweging + arbo-normen ten behoeve van een veilige en gezonde werkomgeving).
- De huisvestingskosten per gemeente in de huidige situatie door middel van een quickscan.

Scenario's organisatie huisvesting

Hierbij wordt een aantal onderscheidende, reële scenario's in kaart gebracht voor de toekomstige organisatie van de huisvesting van de VRU, inclusief de minimale variant van het optimaliseren van het huidige situatie (*het construct 'om niet'*).

Te verwachten resultaat: de huidige situatie en mogelijke toekomstscenario's zijn in beeld gebracht, waarna het Algemeen Bestuur besluit kan nemen om enkele scenario's verdiepend te onderzoeken. Op basis van enkele deelvragen kunnen de scenario's vergeleken worden met elkaar en afgezet worden.

Vervolgproces

Op basis van de bestuurlijke uitgangspunten en de opdrachtformulering zal de verkenning gezamenlijk worden uitgevoerd door VRU en gemeenten. Hierbij zal de huidige werkwijze worden gecontinueerd:

- De plaatsvervangend coördinerend functionaris mede-opdrachtgever is van de verkenning.
- De verschillende groepen gemeentelijke adviseurs worden betrokken.
- De gemeentesecretarissen tussentijds worden betrokken via de plaatsvervangend coördinerend functionaris en de vertegenwoordiger van de gemeentesecretarissen in de bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën.
- De bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën fungeert als bestuurlijke klankbordgroep.

In afstemming met de verschillende partijen zal een planning voor de verkenningsfase worden opgesteld om de betrokkenheid van de hiervoor genoemde groepen te organiseren.

Financiële consequenties

Geen. Eventuele advieskosten met betrekking tot de verkenning worden gedekt binnen de begroting van VRU.

Verdere behandeling

De aanpak en uitvoering van de verkenning zal met de gemeenten worden uitgewerkt. Start vindt plaats aansluitend aan besluitvorming over de bovenstaande verkenningsopdracht. De resultaten van de verkenning worden met het dagelijks en algemeen bestuur gedeeld.